

Neděle 25.3.2007 – Sbor Církve bratrské v Praze 3

(5. postní neděle Judica)

„*A neuvod' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého!*“ (Mt 6,9-13)

Bylo by příjemné a jednoduché, kdyby zlo existovalo jen v pohádkách. Ale život je složitější. Žijeme v porušeném světě a denně se setkáváme se silami zmaru, které ničí lidstvo a životy jednotlivců. Právě v postním období si jako křesťané připomínáme, že k realitě našeho života patří zápas s pokušením. Něco k tomuto tématu slyšíme z poslední prosby Modlitby Páně.

1. *Nad naše síly*

Nejznámější křesťanská modlitba končí větou „*A neuvod' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého!*“. Náš Bůh a Pán nás učí vidět realitu tohoto světa. Připomíná nám, že potřebujeme Boží ochranu v pokušení i Boží vysvobození z pod moci zlého. Denně se můžeme přesvědčit o tom, že jsou pro nás pokušením jak různé bolesti, zkoušky a trápení, tak „sladké“, lákavé okamžiky, které slibují úspěch, rozkoš, slávu i moc. Ne vždy v tom vidíme pro sebe nebezpečí a ne vždy si uvědomujeme, že je to nad naše síly! Proto učí Ježíš křesťany modlit se za Boží ochranu před pokušením, které by mohlo nalomit naši víru a odvést nás od Boha.

„*Ale zbav nás od zlého*“ – to je ještě naléhavější prosba. Zde nás vede Pán Ježíš ještě dál. Vkládá nám do úst volání o pomoc. V zápase s konkrétním pokušením potřebujeme přímo Boží vysvobození. Nemusíme myslet hned na nějaké zkušenosti s okultismem anebo d'ábelstvím. Je docela běžné, že nám přerůstají přes hlavu životní situace v rodině, v práci. To se vliv zlého hlásí v podobě hněvu, nenávisti. Pán Ježíš zařadil tuto prosbu do Modlitby Páně, protože dobře zná naši lidskou situaci a hluboce nám rozumí. Můžeme říct, že první volání o pomoc slyšel od svých současníků! Na celou řadu z nich odpověděl kdysi uzdravením, vysvobozením, záchranou či odpuštěním. Slepý u Jericha volá: „*Synu Davidův, smiluj se nade mnou!*“ (Mk 10,46n) Posedlý v Gerase křičí: „*Co je ti po mně, Ježíši, synu Boha nejvyššího?!*“ (Mk 5,7)...Když se modlíme Modlitbu Páně, obracíme se s prosbou na Toho, který pomáhal potřebným kdysi v Palestině, a který má moc zachránit i nás. Sedmá prosba Modlitby Páně připomíná naši lidskou nouzi a naše ohrožení. Zároveň posiluje naši víru, když ukazuje, že skutečná záchrana je v Kristu a že je připravena pro každého z nás.

Právě ta druhá část poslední věty přichází se zcela zvláštním důrazem: „*ale zbav nás od zlého!*“. V nejstarších rukopisech, ve kterých MP najdeme, končí naše modlitba právě touto prosbou. Myslíte si, že by Pán Ježíš vkládal učedníkům do úst takovou prosbu, kdyby neexistovala záchrana a pomoc od a před mocí Zlého? Určitě ne! Proto můžeme volat o pomoc. Naše volání k Bohu má smysl proto, že do boje se zlem vstoupil už dávno náš Pán.

Dřív, než se ze zlem setkal kdokoliv z nás, bojoval za nás všechny už kdysi Ježíš Kristus a zvítězil. Ježíš Kristus svou smrtí zvítězil nad zlem: ať už se s ním setkáváme kdekoliv a kdykoliv. Od Kristovy smrti na Golgotě neexistuje žádná podoba zlého, která by nebyla pod mocí tohoto vítězství! Bůh svou vůlí k záchraně člověka, k vykoupení určil hranice působení zlého a my se můžeme už dnes radovat z Boží lásky a pomoci.

V původním řeckém textu je použito méně obvykle sloveso RYOMAI, které znamená *zachránit, vysvobodit, vytrhnout*. Je to silnější, dynamičtější než naše české „*zbavit*“. Ze zaprodanosti hříchu není možné vyvést jinak než mocným skutkem Božího vysvobození! V listu Koloským se píše: „*On nás vysvobodil z moci tmy a přenesl do království svého milovaného Syna*“ (1,13). V 1Te 1,10 se o Ježíši mluví jako o tom, kdo nás *vysvobozuje od přicházejícího hněvu*. Ap. Petr píše: „*Pán dovede vytrhnout zbožné ze zkoušky*“ (2Pt 2,9) a v 2Tm 4,18 čteme, že „*Pán mě vysvobodí ze všeho zlého a zachová pro své nebeské království*.“ To všechno jsou svědectví o tom, že z moci zlého může vysvobodit pouze Ten, kdo je silnější než zlo, hřích a d'ábel.

2. *Pod Boží kontrolou*

Co myslí Pán Ježíš tím slovem „*od zlého*“, od něhož máme být vysvobozeni? Když otevíráme Bibli, najdeme v ní tři odpovědi. Jednak se tam mluví o *zlých lidech*. Např. v Žalmech je plno

takových proseb o vysvobození z rukou nepřátel, zlých lidí. – Bible zná dále „zlo“ jako obecný pojem. „*Oškľivte si zlo, lněte k dobrému!*“ (Ř 12,9b) anebo „*Nenech se přemoci zlem, ale přemáhej zlo dobrem!*“ (21.v.)

Ovšem Nový zákon mluví o zlu také ještě jinak: o tom Zlém, o personifikaci Zla, o d'áblu. Myslí tím pokušitele, původce strachu, zmatku, nedověry, toho, který podněcuje vášně a vyvolává spory. V Modlitbě Páně se o satanovi sice přímo nemluví. Ale tím, že je tam použito členu, je možné to vykládat jako „*toho Zlého*“, tj. d'ábla.

Jako Boží děti se v Modlitbě Páně modlíme tedy také za to, aby nás Bůh svou milostí a mocí vysvobozoval z dosahu toho Zlého. Ten svými intrikami, zpochybňováním Božího slova dokáže nejednoho křesťana zmást a zviklat... Díky Ježíšovu vítězství v pokušeních, díky Jeho oddanosti a věrnosti, díky Jeho smrti na kříži a Jeho vzkříšení můžeme prosit o vysvobození a Boží pomoc také prožívat. Od chvíle Ježíšova vzkříšení platí, že Satan má omezenou moc a zlo zůstává pod Boží kontrolou, až bude definitivně poraženo.

3. Kde potřebujeme Boží pomoc?

Kvůli složitosti světa a života se setkáváme často se zlem ve skryté, rafinované podobě a potřebujeme Boží pomoc k tomu, abychom poznali, že jsme v nebezpečí. Každé pokušení nevypadá na první pohled hrozně a nebezpečně! Pokušení slávy, moci, peněz, sexu je často velmi lákavé. Prosme o Boží moudrost k tomu, abychom včas rozpoznali, že je to *pokušení*.

Když myslím na naše každodenní zápasy, zdá se mi, že potřebujeme nejednou vysvobození od *strachu*. To je stav, do kterého se můžeme dostat velmi snadno. V nemoci obava z diagnózy, v práci obava ze ztráty místa, v rodině starost o děti - strach o děti... Takové situace často zneužívá satan k tomu, že nás trápí a oslabuje naši důvěru v Boží lásku a pomoc. Modleme se, když máme strach, ale také si připomínejme Boží sliby a strach přemáhejme!

Kromě toho je běžné, že se jako křesťané necháme zaměstnat *starostmi*. Každý den je toho dost a pokud Pánu Ježíši všechno denně nesvěčujeme, stávají se z toho trápení, se kterými si nevíme rady. Také to je příležitost, kterou satan využívá k tomu, aby nás oslabil.. Modleme se, když přicházejí starosti. Ale zároveň je v důvěře odevzdávejme Bohu, který dává pokoj.

Jako třetí příklad chci zmínit *hněv a nenávisť*. To jsou nálady a vnitřní stavy, které na nás občas přijdou. Ale pokud neodpustíme tomu, kdo nás rozzlobil a neprosíme o Boží lásku k dotyčnému člověku, anebo nehledáme Boží pomoc a správné řešení, může se z toho stát problém a trápení našeho života. To je další situace, která vyhovuje tomu Zlému, který miluje sváry a sám je zasévá všude, kde je to možné. Modleme se za sílu k odpuštění a lásku k těm, kteří nám ublížili.- Dovolme Božímu Duchu, aby posvětil do našich srdcí a odkryl všechno nesvaté, nedobré a nevyznané. Tak začíná cesta k vysvobození a návrat k nové svobodě a radosti.

4. Modlitba s nadějí

Když se modlíme „*vysvobod' nás od zlého*“, připomínáme si záludnost a skrytost hříchu. (viz 1Pt 5,8). Připomínáme si, že zde pomůže jedině a pouze Boží zásah. Myslíme na vítězství Pána Ježíše, ve kterém je i naše vítězství. Správně rozumíme této prosbě a Božím zaslíbením tam, kde nás to motivuje k modlitbám, k zápasu s pokušením, k osobnímu boji se zlem.. Se zlem se nelze nikdy smířit, se satanem nelze uzavírat dohody. Zlu je třeba vzdorovat, d'áblu je třeba se vzepřít (Jk 4,7). Je to velké povzbuzení evangelia, když slyšíme, že ten Zlý už byl přemožen a že v příchodu Pán Ježíše Krista bude definitivně poražen.

Naše volání, naše modlitby nezůstávají bez odpovědi. Bůh nám přichází na pomoc, posiluje nás, abychom v boji s pokušením nepolevili. Jindy nás přímo vysvobozuje, aby nám Satan nemohl škodit. Děkujeme za to Pánu a držíme se pevně Jeho mocné ruky. Z té nás nevytrhne nic: ani d'ábel ani smrt. Pro slavné dílo záchrany a vykoupení, které se stalo v Pánu Ježíši Kristu.

(24.3.2007 - B. Kaleta)